

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Hudební pedagog Pavel Jurkovič a jeho postupy při rozvíjení hudebnosti u dětí

Autor práce: Radka Krejčí

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Veronika Iňová

Datum: 9. 5. 2017

Autorka ve své bakalářské práci představuje osobnost a dílo významného, ale dosud ne zcela doceněného českého hudebního skladatele a pedagoga Pavla Jurkoviče. Zaměřuje se především na jeho pedagogické působení, vedené v duchu humanistického přístupu k rozvoji osobnosti dítěte, zde s pomocí hudby. V úvodu stanovený cíl práce „shrnout pojetí, názory a postřehy Pavla Jurkoviče týkající se jeho učitelské praxe“, autorka v teoretické části práce vhodně sleduje v souladu s použitou literaturou. V dílech hudebního pedagoga Pavla Jurkoviče pak hledá konkrétní odpovědi na vlastní dílčí otázky, např. „Co dělá učitele dobrým učitelem a jakými osobnostními předpoklady by měl být vybaven?“ či „Jaké bylo jeho osobní pedagogické krédo?“ Tyto odpovědi objevuje pomocí vhodné kombinace textových zdrojů vycházejících z větší části z díla tohoto hudebníka.

Jazyková a formální úroveň práce

Bakalářská práce v rozsahu 39 normostran vlastního textu splňuje rozsah stanovený pro zpracování bakalářské práce. Pravopisné chyby se vyskytují ojediněle, a to zejména v nadbytečné či naopak chybějící interpunkci při dělení delších souvětí (např. na str. 6, 16, 20, 24, 29). Překlepy se téměř nevyskytují (např. dovednosti – dovedností, s. 16). Občas se objeví předložka na konci řádku.

Stylisticky se jedná o netradiční zpracování textu zahrnující častý výskyt archaismů a citově zabarvených slov použitých nejen v citacích (zde by to bylo pochopitelné pro zachování původního jazyka autora), které působí někdy rušivě (díky němuž; knihu jejíž je autorem, znovu probouzení apod.), jindy téměř poetickým dojmem. Z toho je však zřejmé, že sama autorka je silně umělecky orientována. Slovosled některých souvětí je místy velice nepřehledný (např. s. 13: *Učitel vede děti k vnímavosti ke svému okolí a k pěstování dobrých vztahů navzájem.*), což narušuje jinak čtivý a plynulý text.

Autorka cituje korektně a ve shodě s platnou citační normou, také v seznamu použitých zdrojů odpovídají bibliografické citace stanovené normě. Ke zpracování průběžného poznámkového aparátu: V odk. č. 17 by bylo vhodné uvést také původní námět či scénář zhudebněného představení (je-li ovšem k dispozici). U odkazu č. 19 chybí odkaz na citovanou autorku, popř. na vydané sborníky jejích autorských písní. Někdy se objevují sekundární citace bez upřesnění primárního zdroje (např. 41, 42). V odkazu č. 48 je část přímé citace napsána kurzívou, zbytek nikoliv, totéž v odk. 51, proto zde není zřejmé, zda se jedná o přímou citaci, parafrázi nebo obojí. K odk. 69 by autorka měla odkázat přímo na zmíněný zdroj čtyřdílné adaptace P. Ebena a I. Hurníka, spolu s bibliografickou citací v seznamu literatury. V případě odk. č. 108-110; 111-112; 115-117; 118-119; 120-121 a 122-123 by bylo vhodnější uvést zkratku „Tamtéž“ či „Srov. Tamtéž“ jen s příslušným číslem stránky. Grafická úprava práce je velice zdařilá, členění jednotlivých kapitol a podkapitol odpovídá stanoveným požadavkům pro vypracování závěrečné práce.

Obsahová stránka práce

V úvodu bakalářské práce autorka popisuje důvody výběru a osobní zaujetí tématem. Motivací k vypracování práce bylo především autorčino zaujetí osobností hudebního pedagoga P. Jurkoviče, s jehož humanistickým přístupem k výchově dětí a stylem pedagogické práce se autorka ztotožňuje.

Cíl bakalářské práce je zde formulován přehledně (viz výše) a následující odborný text jasně a teoreticky sleduje jeho otázky. S použitím dostupných pramenů, zejména z vlastní tvorby uvedeného hudebníka Pavla Jurkoviče a spolu s ostatními, výhradně českými, zdroji na ně zde hledá odpovědi. Obsah této bakalářské práce se proto zabývá především popisem metod a principů hudebního vzdělávání, kterých byl P. Jurkovič zastáncem a propagátorem a dále je přizpůsobil a utvářel pro české školní prostředí. Autorka zde velice pěkně zachycuje hudebníkův důraz na výchovně-etický rozměr, který spočívá v odkazu každé jeho knihy či zpěvníku. Ve čtvrté kapitole je představeno dílo německého hudebního pedagoga Carla Orffa, a to jak ve své původní podobě („Schulwerk“), tak i v jednotlivých etapách jeho historického vývoje, na něž P. Jurkovič navázal. Možná by se však hodilo ještě více popsat současné působení Orffovy společnosti (o tom jen několik vět v podkap. 4.3) na českých školách.

V následujících kapitolách (5. – 7. kapitola) se autorka věnuje popisu jednotlivých fenoménů hudební výchovy z pohledu hudebního pedagoga Pavla Jurkoviče. Jsou jimi zpěv, zde popsán jako jeden z nepřírozenějších vyjadřovacích prostředků člověka, dále poselství lidových písní a českých děl lidové slovesnosti, z nichž některé tento autor sám zhudebnil, rytmu a spojení hudby s pohybem a hrou, jako je tomu v případě práce s orffovskými hudebními nástroji. Na tomto místě autorka nejlépe prokazuje svoji zkušenost s prací s tímto typem nástrojů ve vlastní výuce, a ačkoliv se zde zužuje počet citovaných zdrojů (podobně jako v ostatních kapitolách) na minimum, autorka s nimi pracuje s lehkostí a v souladu s požadavky pro zpracování závěrečných prací. Kapitola 8. obsahuje spíše pouze „přehled“ či „seznam“ hudební a literární tvorby P. Jurkoviče, s jednou nebo několika stručnými větami o jejich obsahu. Proto by tato celá kapitola měla být spíše součástí příloh.

Na několika místech (např. str. 16, 17) autorka uvádí své názory k dané problematice, které však neshrnují či nepřinášejí nový vhled do dané problematiky (mohou se vytvářet jen s oporou odborných zdrojů či výzkumu), ale spíše se jedná o vyjádření osobního názoru bez podložených argumentů, což působí v odborném textu poněkud nestandardně.

Na této práci je nutné ocenit a vyzdvihnout zejména autorčino zaujetí tématem a její nadšení z práce s dětmi v hodinách hudební výchovy, které prostupuje celým textem, a může se proto stát užitečnou motivací pro práci nejen hudebních pedagogů, jimž záleží na rozvoji osobnosti jejich žáků.

Studentka pracuje s dostatečným (i když zřejmě velice omezeně dostupným) počtem výhradně českých literárních a elektronických zdrojů, dokáže je smysluplně kombinovat a uvedené prameny cituje v souladu se stanovenou normou a citačními zásadami. I když převážná část jejich citací spíše „parafrázuje“ slova hudebního pedagoga Pavla Jurkoviče, považují to, v rámci zvoleného tématu i cíle této práce, za oprávněné. Navíc autorčin citlivý a pokorný přístup k dílu tohoto autora, předpokládá autentickou zkušenost s myšlením a názorovou orientací tohoto hudebníka.

Návrh otázek k obhajobě: 1. Mohla by studentka porovnat, jak se liší vyučovací hodina s použitím orffovských nástrojů od běžného vyučování hudební výchovy? 2. Jakému úspěchu se těší aplikace této metody v dnešní hudební výchově?

Jedná se o velice zdařilou práci, která jen s drobnými připomínkami splňuje všechny uvedené náležitosti kladené na zpracování bakalářské práce. Tuto bakalářskou práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnocení známkou **výborně**.